

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia

— PIATA LIBERTATEI BRAŞOV. —
TELEFON 226.

Abonament anual 860 lei.

Pentru streinătate 800 lei.

Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Respectul legii — ciuntit de foarfeca cenzorului

Ziarul „Românul”, care apare la Arad, sub îngrijirea organizaţiei Tinerimei Naţional-Tărănişte, publică în ultimul său număr, sub titlul „Politică reală”, următorul articol de fond, batjocurit de marea foarfecă a cenzurii înguste:

„Ce ironie! Un partid, condus de cele mai bune intenţii în lucrările sale, înseamnă — după părerea oligarhilor — a nu face politică reală. Adecă a sfârşii pentru întronarea legalităţii, delăturarea corupţiei şi a jafului, însămnă a face politică fără rost. Şi ca urmare, cine apucă pe această cale, nu poate fi încredinţat vreodată cu conducerea ţării, pentru că în această ţară are loc numai o politică de jaf şi nedreptate, numită de îmbuibăţii ţării: politică reală! A nu respecta legea, pentru ei e o virtute. Iar respectul faţă de lege, nu numai că e o greşală dar şi un mare pericol şi aceasta din motivul, că nu e în consonanţă cu politica lor reală...”

(Urmează apoi un mare spaţiu alb, din care foarfeca celor ce se tem de adevăr, a eliminat adevărul slovelor, pentru ca articolul să continue astfel):

„... şi mulţumirea cetăţenilor îndreptăţeşte existenţa unui stat. Fără această mulţumire şi îndestulare, statul şi-a pierdut rostul de a fi. Acesta nu e un bun a unor indivizi fără iubire de neam, cari învârtesc lucrurile în stat, pentru îndestularea poftelor lor nebuneşti, ci e bunul mulţimii, care trebuie condus şi administrat spre binele şi folosul celor ce posed acest bun. De aici urmează, că în fruntea ţării să fie aşezaţi nu numai cei mai deştepti fii ai neamului, dar se recere pe deasupra, să fie şi oameni de inimă şi suflet, cari să conducă destinele ţării în conformitate cu scopul, pentru care s'a alcătuit. De cât că aceasta — după oligarhi — nu însămnă politică reală ci politică de închipuiţii...”

(Aici foarfeca cenzorului ciuntesc din nou o parte a articolului, care se termină apoi astfel):

„Cei ce au urechi de auzit, să audă şi ochi de văzut, să vază”.

Atât articolul din „Românul”. Din rândurile lăsate să apară de către îndurarea foarfecii cenzorului, se desprinde prea bine atât tema cât şi mersul ideilor articolului. Autorul combate „politica de jaf şi nedreptate”, cerând „intronarea legalităţii, delăturarea corupţiei şi jafului”, în care scop — cităm tot din articol — „urmează ca în fruntea ţării să fie aşezaţi... oameni de inimă şi suflet, cari să conducă destinele ţării în conformitate cu scopul pentru care s'a alcătuit”.

Care cetăţean al ţării româneşti, cu inimă faţă de ţara lui,

poate avea ceva contra unui astfel de articol?

Nu se găseşte unul dintre cei vizajaşi, care să poată răspunde: eu!

Şi cu toate acestea manipulatorul foarfecii de cenzură dela Prefectura Arad, a avut nenorocita inspiraţie să strige: veto, în contra adevărului de mai sus.

Spaţiurile albe, cu cari cenzura a împetrişit acest articol care pretinde respectul legii, demonstrează pe deplin că cei ce au ciuntit articolul, se feresc şi fug de acest respect.

Actul cenzorului este oglinda inimii, din care a pornit. A nu lăsa să se audă glasul care strigă după respectul legii, cerând dreptate şi legalitate, — însemnează a te teme de sancţiunile acestora.

Nu mai această o putem crede despre cel care a culezat să ciuntească articolul din „Românul” şi despre toţi cari, înarmaţi fiind cu inchiştoriala foarfecă a cenzurii, purced la fel. Foarfeca poate tăia coloane întregi de lipar, nu va reuşi însă niciodată să distrugă adevărul pornit din inimă şi sentimente curate.

Repetăm deci şi noi: „Cei ce au urechi de auzit, să audă şi ochi de văzut, să vază”!

În şedinţa Camerei de Sămbătă, d-l dep. Dr. Voicu Niţescu, referindu-se la congresul din România al Federaţiei Interlitate a foştilor combatanţi (Fidac), a rugat guvernul ca să ia toate măsurile pentru o cât mai bună primire a delegaţilor Fidacului din ţările aliate, ţinând seamă de atitudinea admirabilă, pe care a avut-o această organizaţie faţă de interesele româneşti.

Congresul provincial al P.N.T. din Basarabia

— Moţiunea dela Chişineu. —

Sămbătă s'a ţinut la Chişineu congresul provincial al partidului naţional-ţărănesc din Basarabia. Desbaterile congresului au avut loc la clubul partidului, sub preşedenţia d-lui Pan Halippa.

Au luat parte delegaţi ai organizaţiilor judeţene din Basarabia.

D-l Pan Halippa a dat citire la două scrisori, aduse de d-l Mirto, din partea d-lor Maniu şi Mihalache, prin care fruntaşii naţional-ţărănişti roagă să fie amânata întrunirea ce urma să aibă loc Duminecă. Aceasta, de oarece fruntaşii partidului nu pot părăsi Capitala.

Congresul a luat act de conţinutul scrisorilor şi a hotărât amânarea.

D-nii Pan Halippa şi Mirto au făcut pe rând câte o succintă

Boala Suveranului

Un comunicat al primului ministru.

Ziarele străine, informate intenţionat greşit, publică ştirea că la Bucureşti ar fi temeri de complicaţiuni politice pentru care motiv s'ar grămădi trupe şi s'ar lua măsuri preventive.

Dacă ţara întreagă, este cuprinsă de o adâncă îngrijorare din cauza caracterului grav al răcelei M. S. Regelui, această legitimă îngrijorare nu este însoţită de nici o temere de complicaţiuni de vre-o natură oarecare.

De aceia dau cea mai categorică desminţire zvonurilor că s'ar face mişcări de trupe în vre-o parte a ţării. Asemenea măsuri nici nu vor fi necesare, pentru simplul motiv că poporul român a dat întotdeauna dovadă, că cu cât evenimentele sunt mai serioase cu atât el ştie să fie mai înţelept şi mai încrezător în conducătorii săi.

General Averescu,
Preşedintele consiliului de miniştri.

Al 4-lea buletin de Duminecă.

M. S. Regele a petrecut o noapte mai bună. Temperatura: a seară 38,6, astăzi 37,2. Respiraţia 24 pe minut. Pulsul 90.
3 Aprilie 1927 ora 12.

Al 5-lea buletin, de Luni.

M. S. Regele a petrecut o noapte neliniştită, în parte din cauza tusei. Fenomenele locale tot accentuate. Temperatura de a seară 39,4, pulsul 110 pe minut, respiraţia 32.

Temperatura de astăzi 37; pulsul 102; respiraţia 24.

Bucureşti 4 Aprilie, ora 12.

Profesori: dr. Nanu-Muscel, dr. A. Teohari, dr. Danielopol, dr. Romalo, dr. Mamulea.

expunere a situaţiei în legătură cu plecarea din partid a d-lui dr. N. Lupu.

Delegaţii comitetelor judeţene au raportat asupra situaţiei organizaţiilor respective, după care s'a procedat la alegerea biroului central regional. D-l Pan Halippa a fost ales preşedinte, iar d-nii Scobiola, Pelivan, Măjă şi Bogos, vice-preşedinţi.

Congresul a votat apoi următoarea moţiune:

„Congresul provincial al partidului naţional-ţărănesc din Basarabia, întrunit astăzi, 2 Aprilie, cu delegaţi din toate organizaţiile judeţene, luând în discuţie situaţia generală a partidului din Basarabia, îşi exprimă nezdruccinată încredere şi devotament în conducerea centrală a partidului naţional-ţărănesc. În urma expunerii tuturor delegaţiilor judeţene, congresul constată că plecarea din partid a d-lui dr. Lupu, socotită de întreaga ţărănire a acestei ţări ca o trădare a intereselor ei, nu a dovedit să slăbească forţele democratice

Rolul biopolitic al femeiei române

de Maria B. Baiulescu.

Conferinţă ținută la Cluj, în 30 Martie a. c., la secţia biopolitică a soc. „Astra”.

— Urmare. —

Cea dintâiu condiţiune pentru realizarea problemei biologice, relativ la aportul ce-l poate aduce femeia, este importanţa ce se va da educaţiunii feminine, care cu toată îngrijirea ce o avem de a fi integrală, totuşi are această mare lacună, de a nu fi sufletească, de a nu face în destul prepararea femeiei pentru cea mai importantă misiune ce o are în viaţă.

Natura singură prepară chiar din copilărie pe mica fetiţă pentru această menire; ea se joacă cu păpuşa, o alintă, o culcă, o îngrijeşte, o vindecă — este copilul ei.

Se spune de odinioară, despre mica fetiţă a lui Plutarh, care zăcea pe patul de moarte, că a spus celor ce o îngrijeau: „Aveţi grije, daşi să sugă păpuşei”. Altă fetiţă din zilele noastre simţind că se prădădeşte, spuse mamei sale, că şi păpuşa să poarte doliu — erau copii lor. Însă cu această manifestare a naturii feminine se termină ori ce pregătire pentru această principală menire de mamă.

Nici mama, nici şcoala nu-i mai dă importanţă acestei îndatoriri viitoare a femeiei şi astfel intră în căsătorie, fără nici o noţiune de *ordin sufletească*; din contră este fals iniţiată din toate romanele perverse, pe care poate pune mâna.

De mulţi ani am avut intenţiunea a scrie şi a înfiinţa un curs de educaţiune sufletească pentru fiicele noastre din învăţământul superior, într-o formă pe care numai o mamă o poate închipui destul de duios şi de gingaş spre a pătrunde în suflet şi pe care fragmentar l-am a-

plicat din când în când, — însă felurita şi marea ocupaţiune socială din războiu şi de după războiu m-a împedecat a realiza această dorinţă.

Fiicele noastre vor trebui să ştie că intrând în căsătorie, vor avea datoria a da viaţă nouă neamului şi ţării lor. Tocmai așa precum fii noştri sunt pregătiţi a sluji neamului şi a apăra patria, chiar prin jertfa lor de moarte, tot așa femeia căsătorită va dori să dea tributul său patriei prin crearea noilor vieţi.

Mamele nasc şi cresc popoarele mari, şi ce fericită poate fi cea mamă, care naşte şi creşte un om mare, după cum spune Nietzsche: „Raza unei stele să strălucească în iubirea voastră”! „Dorinţa să vă fie a naşte pe supraomul”.

Atunci, când femeia va fi pătrunsă cu convingere de această datorie naţională, ea nu se va sfii de maternitate, ea nu va lupta ca să împedecă acest nou izvor de viaţă şi de putere naţională, ea nu va recurge a stărpi, chiar păcătuind, fătul cu sufletul plâpând din sânul său.

Dealtfel educaţiunea popoului nostru este destul de bine influenţată de dogmele şi pildele bisericei noastre, ce condamnă acest act de brutală înfrângere a naturii şi în tot decursul trecutului nostru naţional am izbutit prin faptul biopolitic al fecundităţii popoului nostru, de care femeia română nu s-a sfii, ci cu bună inimă a dat neamului viaţă, cu credinţă în D-zeu. „Că fie-care copil se naşte cu partea sa”. Astfel pe când alte naţiuni practicau sistemul degenerator de neam „de unu, de doi copii”, Româncea noastră, credincioasă, curajoasă şi trainică eşia în sat încunjurată de copilaşii săi voinici şi rumeni, ce puneau pe gânduri pe conaştionalii noştri.

Şi totuşi natura vorbeşte femeiei, cere acest copil ce completează viaţa casnică şi cu toată teama şi revolta ei, ea îl aşteaptă, iar sosit simte că în această iubire desinteresată de mamă, se descarcă toată fericirea pământescă.

Iubirea ei este atât de desăvârşită şi nesfârşită, încât iartă şi apără copilul până la moarte, — iar după cum o ilustrează de curând decedatul poet Jean Richepin într-o legendă versificată, — ea îl apără şi chiar după moarte, înfăţişind pe fiul, ce sacrifică pe mama, de dragul iubitei sale care îi cere să-i aducă inima mamei sale.

În drumul său, fiul se împiedecă şi cade, iar această inimă de mamă şi acum duioasă, îl întreabă cu grije „Nu te-ai lovit copilul meu!”

Pentru a da o luptă făţişă contra acestei tendinţe de ste-

Legea chirilor votată de Senat

Proiectul de lege al chirilor a fost discutat pe articole în şedinţa de Sămbătă noaptea a Senatului. Nu s'a adus nici o modificare esenţială, așa că legea a trecut cum a eşit din comitetul delegaţilor.

În privinţa termenului până când se poate depune chiria, s'a admis un amendament al d-lui N. N. Murgăşan prin care acest termen este prelungit până la 23 Mai.

Legea în total a fost votată în şedinţa senatului.

O serbare a „Astreii” culturale în comuna Poiana Mărului (jud. Braşov)

Raportul comitetului.

De când Despărţământul Zărneşti al „Asociaţiunii pentru literatură şi cultura poporului român” a ajuns în raza culturală a „Astreii” din judeţul Braşov — condusă de rară hărnicie şi competenţă de d-l profesor Ax Banciu — activitatea lui a prins mai multă viaţă. S'a observat aceasta şi cu prilejul adunării generale a despărţământului zărneştean, ținută în comuna Poiana Mărului, la 25 Martie, a. c. (Bunavestire), sub presidenţia d-lui dr. P. Nistor, medic în Zărneşti.

Şcoala primară, aşezată în adăpostul pitoresc al dealurilor isvorite şi măestrit retezate de plugurile poienarilor, s'a dovedit neîncăpătoare pentru mulţimea de ţărani şi ţărance, bătrâni şi tineri, adunaţi aici, ca să asculte „ce mai spun domni”. Coborâţi din mijlocul naturii înmugurite, îmbrăcaţi în haina lor strămoşească şi înflorită, aduceau cu ei ceva din sufletul curat al primăverii şi un suflet gătit pentru a primi lumina.

Corul elevelor şcolii normale de pe lângă liceul de fete din Braşov şi corul elevilor şcolii primare din localitate umpleau ungherele din faţa publicului, complectând armonios mozaicul de lume adunată şi încântându-l cu melodii bine alese şi bine studiate. Învăţătorii, preoţii şi alţi intelectuali din comunele vecine, apoi distinşi oaspeţi dela Braşov: d-l inspector şcolar Orghidan cu d-na, dr. Căliman cu d-na, profesor Bălăcescu, d-na Deleanu profesoară, M. Alexandrescu judecător Zărneşti ş. a. s'au grăbit unii să se manifesteze interesul pentru activitatea culturală a despărţământului, alţii: să popularizeze şi să adâncească în comunele noastre rurale problemele culturale şi economice ale „Asociaţiunii”.

Deschiderea adunării.

Salutând oaspeţii, neobositul preşedinte al despărţământului şi autorul moral al serbării: dr. Pompiliu Nistor a deschis şedinţa adunării generale cu o cuvântare, în care insistă asupra cauzelor, cari pricinuesc o scădere a populaţiei din comunele Poiana-Mărului, Tohanul-vechiu, Tohanul-nou şi Zărneşti, cum sunt avorturile, concubinajul şi alcoolismul. Ravagiile acestor flagele le constată pe bază de date statistice alarmante.

Deschiderea adunării.

Salutând oaspeţii, neobositul preşedinte al despărţământului şi autorul moral al serbării: dr. Pompiliu Nistor a deschis şedinţa adunării generale cu o cuvântare, în care insistă asupra cauzelor, cari pricinuesc o scădere a populaţiei din comunele Poiana-Mărului, Tohanul-vechiu, Tohanul-nou şi Zărneşti, cum sunt avorturile, concubinajul şi alcoolismul. Ravagiile acestor flagele le constată pe bază de date statistice alarmante.

Din raportul comitetului Desp. Zărneşti despre activitatea sa în decursul anului 1926 am putut spicui următoarele: În toate 4 comunele aparţinătoare Desp. Zărneşti s'au ținut 21 şezători culturale împreună cu prelegeri populare, cu cântece, declamaţii şi mici teatre şcolare, având preţiosul concurs al învăţătorilor şi preoţilor. S'au reorganizat în aceste comune cercurile culturale (agenturile vechi). S'au înfiinţat biblioteci, cari din cauza crizei de bibliotecari devotaţi, nu funcţionează. Cercul cultural din comuna Zărneşti întreprinde o casă de cetire puţin frecventată şi intenţionează ca să întreprindă şi un cinematograful cu concursul promis al comitetului judeţean dela care despărţământul a primit în 1926 un ajutor pe 5000 lei. La şezătorile cercurilor culturale au asistat circa 100—200 ascultători. Numărul membrilor „Asociaţiunii” este în creştere şi taxele lor se încasează regulat şi se administrează conform regulamentului.

Conferinţa d-lui Orghidan.

Delegatul comitetului judeţean: d-l Orghidan, inspector şcolar şi-a dezvoltat conferinţa despre *benefacerile culturii*. A tălcuit înţelesul noţiunii „cultură”. A chemat pe auditori la înfăptuirea idealului cultural, rezumat în cuvintele: „Mai multă lumină!” singura în stare să aducă omenei mai multă fericire, la care şi neamul nostru are tot dreptul după atâtea veacuri de suferinţe.

Neam de plugari ce suntem, nu stăm pe cea mai inferioară treaptă de civilizaţie. Pe treapta cea mai de jos sunt *sălbatecii*, cari adună, apoi popoarele în stare de *vânători*, cari culeg, pe acestea le întrece *păstorii* cu năvălirile şi cu viaţa nestatornică. *Plugăria* presupune o aşezare a popoarelor, o legătură statornică cu brazda, o perfecţionare a seminţelor, etc.

Plugăria a îmbogăţit Belgia, Germania ş. a. *Industria* e o treaptă şi mai superioară. Prin cărbuni industria englezilor, germanilor, francezilor e înfloritoare. Propăşirea culturii atârână de două lucruri: 1. de cultura pământului şi 2. de cultura oamenilor.

Cultura pământului la noi în ţară posedă toate condiţiile de perfecţionare căci pământul ro-

mânc este bine aşezat şi bine înzestrat.

Cultura oamenilor de asemenea are toate posibilităţile de propăşire. Românii sunt o naţie capabilă de cea mai înaltă cultură, o naţie cu însuşiri spirituale neîntrecute. „Mioriţa”, ţesăturile casnice, setea de lumină, manifestată în năvala nemaiopomenită a copiilor în şcoli, prefacerea costişelor sterpe în pământuri arabile prin hărnicia nemaiîntâlnită a plugarilor din Poiana Mărului ş. a. sunt tot atâtea dovezi strălucitoare despre aceasta. Tot cultura ne va aduce şi cea mai mare binefacere: „*Dacia fericită*” — încheie d-l Orghidan.

Conferinţa d-lui dr. Căliman.

D-l dr. Căliman, medic în Braşov, a conferenţiat vioi şi interesant „*Desp. sifilis*”, lăjit în măsură îngrîşitoare în localitate, din cauza tănuirii lui vinovate de către săteni. Urmările sifilisului în Poiana Mărului, constatate oficial, sunt: naşteri puşine, şmorţi mulţi, sifilitici mulţi — puşini membrii ai „Asociaţiunii” între poienari! S'au distribuit în mod gratuit broşuri, cuprinzând sfaturi privitoare la combaterea sifilisului.

O iniţiativă fericită.

Ideia de a pune în serviciul „Astreii” dela sate coruri bune de elevi şi eleve din şcolile secundare din Braşov, a fost cât se poate de fericită. Cântarea: „De ce m'aj dus de lângă voi?” executată solo cu o voce de-un alt catifelat, de către eleva Eliza Popescu şi corul normalistelor: „Cânt de primăvară”, plin de acorduri frumoase şi de trluri asemănătoare ciripirilor primăvaraice, au picurat în suflete emoţii artistice.

Convingerea generală este, că variaţia cuvântătorilor de bine şi a producţiunii şcolare din Braşov a impresionat adânc, plăcut şi traic pe ţărani şi pe „domni” deopotrivă. Astfel de serbări să se repete cât mai des!

Zărneşti, la 1 Aprilie 1927.

Valeriu Pană.

Exportul nostru în Polonia. — Exportul pentru Polonia prin punctul de frontieră Grigore Ghica Vodă, continuă în condiţiuni mulţumitoare.

Zilnic se expediază, în medie, câte 127 vagoane, încărcate cu cereale, turle de floarea soarelui şi vietaji.

Prelungirea contractelor la debitele rurale de băuturi. Privitor la cererile debitantilor din comunele rurale ale căror contracte expiră în prezent şi cari, faţă de dispoziţiunile luate în vederea noii legi nu le pot lua în arendă din nou decât până la 1 Ianuarie 1928, ministerul de finanţe a dispus ca acolo unde comunele consimt, preţurile de cârmă expirate după 1 Ianuarie 1927 să nu mai fie scoase în licitaţie şi contractele să fie prelungete prin bună învoială până la 1 Ianuarie 1928.

Pentru acest timp se va plăti o arendă ce se va fixa de comună de acord cu prefectura care în orice caz trebuie să fie superioară arenzei ce s'a plătit pentru perioada expirată.

Această dispoziţiune a fost luată în vedere că ar necesita cheltueli prea mari pentru îndeplinirea formalităţilor ieşite la licitaţie pentru un termen aşa de scurt.

Cronica sportiva

Foot-ball.

Duminecă, 4 Martie, 1927.

Coljea—Olympia 4:2 (2:1) Matchul de campionat dintre cele două echipe, s'a terminat, după cum era de prevăzut, cu câştigul „Coljei”, şi rezultatul reprezintă adevărata diferenţă de joc, din aceea zi, fiindcă desigur echipa „Coljei” poate da mai mult de cât jocul de Duminecă. Trebuie să menţionăm că „Olympia” a jucat cu multă râvnă, totuşi apărarea sa a trebuit să se plece faţă de tehnica înaintării Coljei, care dacă ar fi avut pe Csány în locul lui Bertha, ar fi ajuns la alt rezultat.

În genere, jocul a fost plăcut, şi aşteptăm încă dela cele două echipe, înţelegerea de altădată.

Golurile au fost marcate dela Coljea, de Török (1), Auer (2), Bertha (1); dela Olympia: Braun şi Keller (din pedeapsă de 11 metri).

Remarcăm pe jucătorii cei mai buni Auer, Hecht, Adamovici, Hrehus şi Török.

Arbitrajul d-lui Jianu, n'a corespuns pe deplin aşteptărilor.

BMTE.—Braşovia 1:0 (0:0). Rezultatul acestui match, arată încă odată, că echipa muncitorilor din Braşov este capabilă încă să producă surprize, prin avânt şi îndărătnicie. Recunoaştem că Braşovia nu mai este echipa puternică de altădată, totuşi este superioară muncitorilor, cari numai prin apărarea efectivă de ieri, au putut obţine rezultatul laudabil de Duminecă.

Coljea jun.—Olympia jun. 1:1 (0:0).

Braşovia comb.—BMTE. comb. 3:1 (0:0).

Bucureşti:

Juventul—Bechitache (Constantinopol) 3:2 (0:0).

Coljea—Macabi 0:0.

Unirea Tricolor—Prahova Ploceşti 3:1 (1:0).

Timişoara:

Chinezul—CAT. 6:3 (2:1).

Politehnica—Kadima 5:1 (3:1)

Oradea-mare:

NAC.—Amateur 3:3 (1:1).

Törökvs.—Egyetertes 2:1 (1:0).

Petroşani:

CAMP.—Gloria CFR. 4:2 (2:0).

Cluj:

CFR.—Victoria 2:2 (2:1).

KAC.—Hagibbor 2:1 (0:1).

Târgu-Mureş:

Mureş—MSE. 1:1 (1:0).

M. I. S.

Ceţişi şi război

„Gazeta Transilvaniei” cel mai vechi ziar românesc

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI”.

De-acum zece ani

Amintiri din pribegie

de Valeriu Crişan, preot

— Urmare —

Spre alte zări... spre Rusia...

În ziua de 17 Iulie d. a. la ora 5 a avut loc o consfătuire, în „Laboratorul de chimie” din strada Săulescu. A vorbit d-l Simion Măndrescu, care ne-a promis, că se va interesa la guvern, ca într'un caz de evacuare, să fim duşi în Rusia. Într'o zi, fiind în Iaşi, am văzut mergând spre gară cară cu boi, păzite de soldaţi. Era tezaurul, aurul ţării, care avea să fie evacuat în Rusia şi anume cu destinaţia spre Moscova. În ziua de 27 Iulie mergând eu în Iaşi, am aflat, că noi refugiaţii ardeleni în săptămâna viitoare vom pleca în Rusia. Vestea aceasta m'a întristat mult. Plecăm mai departe de pe pământul acesta

scump al Moldovei, plecăm în o altă ţară, locuită nu de fraji de-ai noştri, ci de străini. „Fie pâinea cât de rea, tot mai bine'n ţara ta”. Cuvintele acestea mi-se învârtau prin minte şi nu mă puteam împăca nici decum cu gândul acela, ca să plecăm de aici mai departe, în o ţară străină. În ziua de 25 Iulie s'au început groaznicele bătălii dela Mărăşti şi Mărăşeşti şi luptele sunt acum în toi. Bubiuiturile de tun se aud până aici în Iaşi. În ziua de 29 Iulie mă întâlnesc în Iaşi cu preotul Valeriu Judele şi cu alţi cunoscuţi, cari locuiau pe sate şi cari au fost avizaţi prin Prefecturile de judeţ să vie la Iaşi, gata de plecare pentru Rusia. În 30 Iulie am fost la „Biroul Aliaţilor” să-mi regulez paşaportul.

Martii, în 2 August, a venit la mine d-l învăţător Gherasim Popa din Cristian, jud Braşov, care îmi spune, că mâine va fi plecarea... Miercuri dimineaţa m'am dus în oraş să-mi scot paşaportul şi să schimb nişte bani, iar soţia a rămas să pacheteze. Mi-am schimbat şi puşinii bănişori ce îi aveam, cu 2 lei 78 bani o rublă rusească. Primisem dela d-l Alecu Bădărău 200 lei ca plată pe cele 5 luni, cât am stat în serviciu la dânsul, după ce îmi mai dase nişte pânză, din care mi-am făcut unele albituri şi o păreche de bocanci.

Venind acasă, bagajul îmi era gata. D-l Bădărău, văzând situaţia noastră nenorocită de-a pleca iar în lumea mare, a dat ordin elevului de liceu Ilie Popescu, fiu de preot din Balş, refugiat şi el la Iaşi şi care acum era la lăptăria boerului, a dat, — zic — ordin acestui băiat, să ne dea orice alimente vom cere ca să avem merinde la drum. Ne-a mai dat boerul şi un ōl gros de lână şi vase de bucătărie. Mulţumindu-i d-lui Bădărău de tot binele, ce mi l-a făcut, plângând ne-am luat rămas bun dela el. L'am rugat să

ierie orice inconveniente i le-aşi fi cauzat vreodată şi ochii lui deasemenea au fost scăldaţi în lacrimi, gândindu-se la soarta noastră nenorocită, de-a rătaşi cu familia şi copila prin ţări străine. Luându-ne rămas bun şi dela ceilalţi cunoscuţi dela Fermă, roşind în genunchi o rugăciune, rugând pe Dumnezeu să ne aibă în paza lui şi făcându-ne cruce, plecăm din curcu cu o căruţă la gara Nicolina, unde vom fi îmbarcaţi în vagoane.

— Va urma. —

Şcolare. Direcţia liceului real „Dr. Meşotă” din Braşov convocă adunarea generală pe Duminecă 10 Aprilie, ora 10 a. m., fiind la ordinea zilei următoarele:

1) Constituirea comitetului şcolar. 2) Descărcarea gestiunii pe 1926. 3. Budgetul pe 1927.

În caz când nu se va putea întruni numărul legal al membrilor, se va amâna întrunirea pe Duminecă 17 Aprilie la aceiaşi oră.

Supravegherea copiilor

Un rău, cu care ne întâlnim mai cu seamă de la război încoace, este obiceiul, cel al unii băieți, de a hoinări noaptea pe stradă.

Este și acesta un semn de slăbire al disciplinei și ascultării, ce trebuie să o dea copiii părinților.

Cum, însă, chiar părinții se plâng că nu sunt ascultați, că nu mai biruie cu copiii, aceasta e un semn, că avem de a face cu o criză serioasă morală, care se reduce la faptul, că în timpul războiului tinerii au crescut fără nici o supraveghere, mamele neputând, să-și exercite autoritatea asupra lor.

Cât de îngrijorător e acest lucru, se vede de acolo, că chiar în străinătate s'au luat măsuri de cătă autrități, întru a se ținea de scurt atât tinerii, cari întârzie noaptea pe stradă cât și părinții lor, chiar mai vinovați, câtă vreme înșiși strengăresc noaptea, și deci cum ar și putea să țină cont de copiii lor.

E interesant în privința aceasta articolul, ce l scrie maiorul orașului Ioungstovn (America) sub titlul:

„Părinții să și vadă de copii”.

A dunați vă copiii de pe străzi, scrie acesta, după orele 8 seara, căci pentru călcarea acestui ordin voi pedepsi pe părinți.

Știți bine doar, că în această etate a pantalonilor scurți să plămădesc toate crimele. Nu se poate ceva mai scandalos decât acest obicei, de a lăsa copiii să hoinărească pe străzi noaptea.

Câte vorbe rele și câte idei periculoase nu-și însușesc, sub zăbranicul tainic al nopții?

Când eram copii, părinții știu în fiecare seară să în fiecare casă, unde le sunt copiii.

Atunci, dacă creșteam mari și ne alegeam niște oameni slabi.—vina nu o puteam arunca asupra părinților, ci înșiși ne învinovățiam.

Azi însă, când părinții lasă pe copii să cadă în lațul vițiilor de tot felul, al beției și al imoralității, nu se poate să nu simțim sfredelindu-ne înima mustrările cele mai chinuitoare ale conștiinței.

Ce vom face deci, ca generația viitoare cel puțin să epuce pe calea bună dacă tinerii de azi nu-i putem salva de decadentă? Iată ce: Dacă părinții nu culcă copiii la timp, orașul va culca pe toți băieții și fetele la timp potrivit.

Dacă nu va fi de ajuns un camion patulă, vom spune consiliul comunal să cumpere mai multe.

Rezultatul cel vom obține va răscumpăra cheltuielile ce se face, și când vom duce acești copii acasă, și vom afla că părinții s'au dus să hoinărească, vom întrebuița camioanele și pentru ei și îi vom pune la închisoare, unde îi vom ține până dimineța.

Părinții, cari au atât de puțină grijă de copiii lor, încât îi lasă să alerge pe străzi, după ce a întunecat, sunt mult mai vinovați ca copiii.

Credința mea onestă, este că cele mai multe din așa numitele vițuri de azi își au originea lor în lipsa de stăpânire a copiilor de către părinți a cum douăzeci de ani.

Nu rămâne deci, decât să ne întoarcem la viața cea sobră și curată din copilărie, când copiii, dacă și nu știau atâtea, dar știau mai multă cinste, bună-cuviință în fața celor mari.

Și aceasta e mai de preț decât multe cunoștințe, cu cari li se indoapă caoul, dar li se pervertește și sufletul. A.a, că totul li se pare banal devenind

cu totul blazați și neputând să se încălzească pentru vre o idee mai aleasă.

Vă gândiți, ce ar fi, dacă toate autoritățile ar lua aceste măsuri și s'ar și esecuta acestea! Ce pas hotărâtor s'ar face pentru moralizarea și îndreptarea noastră!

Moravurile de azi, doar știți cât lasă de dorit—părinții de azi, cu puține excepțiuni, lipsind de la datorie și lăsându-și copiii, în orele libere pradă tuturor ispitelor.

Să ne facem deci, iubii săteni, un ideal sfânt din purtarea de grijă de copiii noștri și așa vom avea parte de mângâiere la bătrânețe, iar neamul va privi liniștit în viitor.

Codlea, la 29 Martie 1927.

Preot: Gh. Fl. Preșmereanu.

Balul Crucii Roșii Filiala Brașov.

Filiala Crucii Roșii Brașov a organizat în ziua de 23 Februarie a. c., balul Crucii Roșii Brașov a cărui venite sunt destinate scopurilor ce urmărește această societate.

Balul acesta a avut un deplin succes atât din punct de vedere material cât și moral, având concursul tuturor autorităților militare și civile, pertru care în numele comitetului esprimăm deosebită mulțumire domnului General de Coro de armată M. Olteanu, dlui General Comandant al Garnizoanei Butunoiu și tuturor dnilor Coloneli, care ne au sînt în ajutor.

De asemenea esprimăm mulțumiri dlui Prefect al județului I. Lațicu, dlui Primar dr. C. Moga, dlui Prefect al Poliției dr. O. Comaniciu precum și dlui Director General al Primăriei E. Socaciu, care neobosit a stat și de astădată în rândurile Comitetului, dând cel mai prețios concurs în sporierea venirilor.

Pentru plasarea biletelor și colectarea bufetului și-au dat oboseala dnele Maria Col. Bădescu, vicepreședintă, M. Burduoiu, Elena Pricu, Tini Socaciu, Paula Col. Strat, Elena Căpățină, Maria Maximilian, Elena Voina și Oct. dr. Stinghe. Bufetul s'a organizat și s'a servit de dnele Maria Col. Bădescu, Eugenia Col. Rămniceanu, Ana Tanasiu, Tini Socaciu Elena Pricu, Oct. dr. Stinghe. Bonurile s'au vândut de dnele Maria Popescu-Bogdan, Eugenia Brediceanu, d-rele Leontina și Maria Popescu.

Tuturor Doamnelor care ne-au pus la dispoziție covoare și mobilă pentru decorul sălei, tuturor care ni-au trimis bogatul bufet precum și daruri suplimentare peste taxa de intrare. La Șampanie dna Col. Dragomir, dna Col. Dumitrescu și dna Lațicu.

Câte Lei 2000 Prin dl Prefect de Poliție dr. Comaniciu: Ban-

ca Marmorosch-Blank, Banca Românească, suc. Brașov. Lei 1500 Banca Generală a Țării Românești.

Lei 1000 Banca „Albina”, Banca Generală Ungară de Credit, Banca Ardeleană și Casă de economii S. A. R., I. L. & A. Hessheimer, Schreiber, Fabrica de hârtie Zărnești S. A. R., Fabrica de Celuloză, Zărnești, Sp.arkassa.

Lei 600 Schmolll pasta „Hess” fabrica de bomboane.

Lei 500 Fabrica de ciment, „Transylvania” Industrie de lemn și comerț. Barthos Béla, directorul Băncii populare. Emmy Schreiber, Banca „Cetatea” Banca Ardeleană Industrială, Vasile Gădirar, „Amphora” „Ageco” Schauer, Frați Schiel, Aronschn & Comp. Martin Coponyi, dr. Arthur Polonyi, Banca de credit din Transilvania, Ștefan L. Obert, Banca populară Brașoveană.

Lei 350 Dr. David Bleahu. — Va urma. —

Primăria Municipiului Brașov.

Nr. 7257/1927.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință publică, că Comisia de Ocol pentru improprietățile din Brașov ne-a trimis spre publicare un tablou suplimentar al celor îndreptățiți pentru locuri de casă întocmit pe baza Instr. Minist. Agriculturii Nr. 7036/1927, cuprinzând un număr de 59 îndreptățiți.

Acest tablou se poate vedea de cei interesați timp de 5 zile la secția economică a Primăriei Brașov, la 4 Aprilie 1927.

Primar: Dr. Moga m. p. 310 1—1. Secretar: Socaciu m. p.

Primăria Municipiului Brașov.

Nr. 7194/1927.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință publică, că Comisia de Ocol pentru improprietățile din Brașov ne-a trimis cu hotărârea Nr. 209/1927 spre publicare un tablou al celor improprietăți cu loturi de case rămase libere în urma renunțărilor, care cuprind de un număr de 29 improprietăți.

Tabloul se poate vedea de cei interesați timp de 5 zile la secția economică a Primăriei Str. Argintarilor 5. II ușa 3. Brașov, la 4 Aprilie 1927. Primar: Dr. C. Moga m. p. 309 1—1. Secretar: Socaciu m. p.

Cinema „Astra” (Apolo)

5—6—7 Aprilie **MODELUL PARIZIAN** 8 acte din viața din Montmartre. În rolul principal: **Ginetta Maddin.** Vineri 8 Aprilie **Metropolis.**

TEATRUL NAȚIONAL APOLLO

Esceienta trupă de reviste TANASE

Vineri, în 15 Aprilie 1927 **Intr'un ceas bun!**

Revistă în 2 acte și 16 tablouri de N. KIRIȚESCU.

Sâmbătă, în 16 Aprilie **VIVAT!?**

revistă în 2 acte 16 tablouri de N. VLADOIAN și V. RADON.

Bilete la agenția Klingor.

„CETATEA” Buncă Economică-Comercială S. A. Brașov.

AVIZ.

Onor clientelă este avizată prin aceasta, că începând cu 1 Aprilie crt., ne am mutat biroul în noul local din Strada Mihail W. iss No. 8. 269 3—3 Direcțiunea.

Economică

Criza de oi din Franța. — În „La Vie agricole et rurale” din 30 Ianuarie 1927, d-l Albert Sauzede, discutând despre: „Criza de oi în Franța”, arată că pe la 1864, Franța creștea 33 milioane, iar în ultimii ani a scăzut la 9 milioane.

Criza de oi se datorește în primul rând lipsei de ciobani. Și ciobanii trebuie să fie inteligenți și li se cer o mulțime de cunoștințe. Și lor li se cuvine un salariu îndestulător, libertate și repaos săptămânal. Trăim într-o vreme de revizuire a valorilor umane.

Fără ajutorul ciobanilor vom avea deficit mare de lână, de carne, de lapte, de derivate și chiar de îngrășăminte.

Producția zahărului în Rusia. — După datele definitive ale lui „Sakharotrest”, producția zahărului a fost de 49.5 milioane de puzi față de 59.5 milioane în 1925; o scădere deci de 10 milioane. Prețul de cost a crescut cu 3 ruble la chintal.

Situația agricolă a țării. — Semănăturile de toamnă se prezintă în general bine, în urma timpului favorabil de iarnă. Afară de unele regiuni ale Moldovei și Banatului, un strat de zăpadă abundentă a acoperit pământul, ferind astfel semănăturile de geruri prea mari.

După o evaluare, făcută pe baze provizorii de către ministerul agriculturii, suprafețele însemnate în toamna anului 1926 în întreaga țară sunt: 2.578.364 ha. grâu, 239.507 ha. secară, 103.634 ha. orz și 15.168 ha. rapiță.

Față de situația corespunzătoare din 1925 se constată o diferență în minus a teritoriului însămânțat, de cca 15%.

S'a pierdut între 20 și 30 sică mare prin strada Podul lui Grid. Dacă știe cineva despre ea să înșt înțeze pe adresă: Megy's Bertelen strada Lungă, Nr. 5?, unde primește 100 Lei. 307 1—1

Anunțare

De vânzare din mază liberă o garnitură de treerat: Un motor de benzina Harvester americ. 8-10 PS cu o Batoză de 800 MM în stare bună de funcțiune la Toma Strecha & Tovăraș, Vădeni No. 208 Județu Brașov. 293 3—3

Se capătă mai multe locuri, compuse din: una cameră și bucătărie. Oferte la Administrația ziarului sub: M 21. Intermedieri excluși. 311 1—8

Aviz. Rog pe onorați clienți ca în 15 zile să și ridice obiectele lăstate la reparat. **Juvelier Rosenberg** Strada Grădinarilor 9. 308 1—3

Mutare de local!

Atelierul de lucru de
mână

M. PEURE

incepând cu 4 Aprilie
1927, în Strada MI-
HAIL WEISS 23.
302 2—2

Primăria comunei Cernatu, jud. Brașov.

Nr. 340/1927.

Publicațiune

Comuna Cernatu vinde prin licitație publică ce se va ține în localul primăriei în ziua de 12 Mai 1927 ora 10 a. m., cu oferte închise, cantitatea de 7132 metri cubi lemn de brad pentru construcție, aflător în picioare, în pădurea comunei așa numită „Tigă”, Seria C.

Vânzarea se va face conform regulamentului de licitațiuni și condițiilor generale de exploatarea pădurilor Statului publicate în Monitorul Oficial No. 106 din 12 August 1922 și conform art. 71—84 din Legea contractațiilor publice.

Condițiunile se pot afla la primăria comunei Cernatu și la Ocolul Silvic Săcele, în timpul oarelor oficioase.

Prețul strigării 170 Lei metrul cub. Garanție provizorie în numerar sau efecte de Stat: 181,866 Lei.

Oferte ulterioare nu se primesc.

Cernatu, la 12 Martie 1927. Primar: Papp Ștefan. 1. Rusu Tibreanu. 303 1—1. Notar:

Publicațiune

Se aduce la cunoștința amatorilor că la oficiul poștal Brașov I sunt vacante câteva posturi de factori gr. II. Doritorii vor prezenta în timpul cel mai scurt cereri însoțite de actele cerute de regulament și anume:

1. Certificatul de studii (cel puțin 4 clase prim re.
2. Certificatul de naționalitate.
3. Certificat de bună purtare.
4. Certificat medical.
5. Livretul de armată.

Pentru orice alte informațiuni se vor adresa Secretariatului oficiului între orele 11—12 și 16—17.

Oficiul P.T.T. Brașov 1 Dirigințele Oficiului P.T.T. Reședința Brașov. **Columbovici.**

În oficiul judecătoresc pentru traduceri și legalizări de traduceri al d-lui dr. Ioan Lemeny, din Str. Porții 44 se execută și traduceri autentice din domeniul tehnic, precum și alte lucrări urgente.

DESCHIDERE DE LOCAL!

Aduc la cunoștință Onor Public că în fostul local L. TEUTSCH & Comp S. A. (Str. Porții No. 6) am deschis în proprie regie, o prăvălie cu mărfuri de tricotaje și mixte, sub firma:

E. WÄCHTER

Imi vol da toată simțința ca prin o conducere solidă și asortiment bogat al magazinului meu, să satisfac cât se poate de bine pe clienți. 306 1—1 Cu simță: **EUGEN WACHTER.**

Rugăciune pentru Majestatea Sa Regele

Uniunea femeilor române anunță că *Miercuri în ziua de 6 Aprilie ora 10 a. m.* se va oficia în *biserica Sfintei Adormiri din Cetate*, o rugăciune, pentru grabnica însănătoșare a Majestații Sale Regelui nostru și roagă toate Societățile de femei să asiste cu Comitetele și membrele lor la acest serviciu divin, ca în genunchi să rugăm pe bunul D-zeu, să asculte dorința noastră ferbinte.

Maria B. Baiulescu,
președinta U. F. R.

Dela Consiliul județean

Ședința de ieri Luni

După verificarea procesului verbal s'a înțertat la propunerea d-lui prefect dr. Lațicu ordinea de zi luându-se în discuție propunerea d-lui consilier Vasile Bedișeanu, referitor la constatarea gradului de rudenie dintre consilierii dr. Papp Andre și Köpe Istvan, ambii cumnați.

Din actele și documentele citite de d-l raportor Moroianu rezultă clar faptul că d-l Papp Andre este mai tânăr decât cumnatul său Köpe Istvan și prin urmare nu d-sa, ci d-l Köpe Istvan trebuie să ocupe locul de consilier, în înțelesul dispozițiilor legale.

În jurul acestei chestiuni s'a scutit o lungă discuție care s'a terminat cu o votare secretă, a cărei rezultat, spre surprinderea multora, a fost favorabil d-lui dr. Papp Andre întrunind d-sa majoritatea voturilor și astfel rămânând mai departe membru al consiliului județean.

D-l Bedișeanu a anunțat apel în contra hotărârii aduse.

Impresia generală a fost că în chestiunea aceasta consiliul județean a procedat greșit, constatându-se în decursul discuției că d-l Stefan Köpe n'a fost în drept să renunțe în favorul cumnatului său, iar în ce privește

pe d-l dr. Papp Andre, acesta fiind mai tânăr decât cumnatul său, nu poate face parte din consiliul județean. Prin urmare votarea așa cum s'a făcut, n'a fost la loc, ci biroul consiliului județean, fiind în cont de dispozițiile legii, trebuia să proclame în locul d-lui dr. Papp Andre, consilier pe d-l Ștefan Köpe.

Trecându-se la celelalte puncte din ordinea de zi, consiliul județean hotărăște prolongirea sesiunii ordinare până la 1 Mai c.

În consiliul de revizuire al recrutării a fost delegat d-l căpitan C. Juncu, întrunind majoritatea voturilor.

Se ia la cunoștință ordinul ministrului de interne privitor la modificarea bugetului județului pe anul 1926.

Prin tragere la sorți a fost desemnat dintre membrii delegației permanente în cele două comisii de cercetare în cauza încorporării cătunului Cărpeneș dela comuna Tărlungeni la comuna Sprejmer și în cauza încorporării cătunului Lunca dela comuna Băcel (jud. Treiscaune) la comuna Mărcuș — d-l consilier Spiridon Boita.

Cu aceste s'a terminat ședința de Luni. Proxima ședință astăzi, Marți, la ora 4 d. a.

Depunerea jurământului recruiților

Duminecă dim. la ora 10, în curtea reg. 41 art., splendid aranjată și decorată, a avut loc depunerea jurământului, de către recruiții reg. 41 art., 89 inf. și școlai de subofițeri de infanterie.

Au asistat la această solemnitate: d-nii generali Săndulescu, Butunoiu, Prefect dr. Lațicu, Primar dr. Moga, Inspector școlar Baciu, Prof. Pricu, Coloneii: Dimitriu, Gearâm, Sirat, Bădescu, Turbatu Niculescu, Popovici, precum și alți ofițeri superiori din garnizoană.

Služba religioasă a fost oficiată de protopopul militar Hociotă, iar răspunsurile au fost date de corul reg. 89 inf. sub conducerea d-lui dr. Barbu.

După terminarea serviciului divin, d-l col. Dimitriu, comand. reg. 41 art. a ținut o scurtă cuvântare Trupeii, arătând prin cuvinte bine simțite, însemnătatea jurământului.

Terminându-se depunerea jurământului, a vorbit Trupeii părintele protopop Hociotă și d-l g-ral Butunoiu, care a dat către unei telegrame din partea d-lui g-ral Olteanu, comandantul Corp. V. arm., care se scuză că, fiind chemat telegrafic la București, nu poate participa la solemnitate. D-l g-ral Butunoiu, îndeamnă pe recruiți să păzească cu sfârșită jurământul deus pentru țară și tron și într'uu gând cu toți să se îndrepte către M. S. Regele, făuritorul României Mari de azi.

Muzica reg. 89 inf. întonează Imnul Regal, în timp ce asisten-

ța ascultă cu pietate, rugându-se lui Dumnezeu pentru sănătatea Marelui Căpitan.

Urmează defilarea trupeii care într'o ținută demnă, a atras laudele d-lor comandanți ai unităților respective.

A urmat apoi masa recruiților, unde asistența a luat parte, d-l g-ral Butunoiu închinând pentru M. S. Regele. Aci elevul caporal Carpeu, de fel din Săcele a citit o poezie patriotică, făcută de el cu ocazia solemnității jurământului; fiind viu felicitat de cei prezenți.

La ora 1 în cazina regimentului 41 art s'a servit unităților și corpului ofițeresc prezent, o masă, cu care ocazie au toastat d-nii col. Dimitriu, g-ral Butunoiu, col. Gearâm, Pref. dr. Lațicu, primar dr. Moga, pentru M. S. Regele, armată și Țară. Serbarea s'a terminat la ora 2 1/2.

V. V. B.

Aviz. Aducem la cunoștința onor. publică că Automobil Clubul Regal a hotărât privitor la câștigarea Tripticului (permisul care îndreptățește la trecerea graniței fără vămire la cursele de automobile în străinătate), se renunțe la orice garanție de bancă acceptând contractul de asigurare al soc. „Urania”. Această asigurare poate cuprinde, la cererea celor interesați, și cazurile de accidente, deteriorarea mașinei, de foc, explozie, furt etc. Deslușiri dă sucursala soc. „Urania” Brașov Piața Libertății Nr. 23.

De vânzare, ocazie rară, una mașină de bucatărie de tuci cu două cuptoare și cazan de apă în str. Prundului Nr. 29 et. I.

Aniversarea d-lui Tiberiu Brediceanu

Telegrama d-lui Iuliu Maniu.

Cu ocazia aniversării de 50 de ani a d-lui Tiberiu Brediceanu, d-l Iuliu Maniu, președintele partidului național-țărănesc, a trimis sărbătoritului următoarea telegramă:

Rog primește cele mai călduroase felicitări la aniversarea ta. Dorințele mele cele mai bune sunt asociate de sinceră admirație pentru activitatea ta artistică plină de talent și de neștearsa mea recunoștință pentru colaborarea ta la guvernarea Consiliului Dirigent. Mulțumită devotamentului tău pentru arta românească, a reușit guvernul de atunci al Ardealului și Banatului să înființeze prima Operă Română din țara noastră și Conservatorul român din Cluj.

Va fi pentru tine un titlu de merit că ai fost părtaș al guvernării, care după 2000 de ani de robire a înstăpânit cărmuirea românească în Dacia Superioară, ai creiat prin instituții moderne, adăpost artei române și ai știut să continui și să întărești o operă artistică căreia i s'au dedicat marii tăi înaintași Mureșan și Dima. Mulțumirea sufletească ce trebuie să o ai privind la munca săvârșită să fie un nou izvor de energie pentru operele tale de viitor.

(ss) Iuliu Maniu.

Informații

Studenții din Capitală s'au adunat ieri la Patriarhie și la Biserica Mihai Vodă unde s'au făcut rugăciuni pentru însănătoșirea grabnică a M. S. Regelui. În urmă o delegație compusă din d-l Sărbu, președintele Uniunii Studenților din țară, Victor Ionescu președintele Centrului studențesc București s'au prezentat d-lui general Angelescu mareșalul palatului, spre a aduce din partea studențimii române urări de grabnică însănătoșire M. S. Regelui Ferdinand.

O răsplătă binemeritată. Aflăm cu plăcere că d-lui Tiberiu Brediceanu s'a acordat premiul național de 100 mii lei pentru activitatea de compozitor muzical.

Epoca prohibiției pe anul 1927, prevăzută de legea pescuitului, se fixează dela 20 Aprilie la 20 Iunie, inclusiv.

D-l Dr. Sluys, radiolog belgian, a sosit în Capitală, Sâmbătă seara la orele 9,33 cu „Orientul-Expres” venind dela Bruxelles.

Dela Consiliul de războiu. Pe ziua de 1 Aprilie au fost numiți definitiv următorii d-ni ofițeri: D-l col. C. Turbatu, prim comisar regal, Căp. I. Negreanu, substituit de comisar regal și d-l Maior Niculescu, raportor-șef.

Coloniile de copii. Părinții, cari doresc să-și trimită copiii în coloniile organizate de ministerul sănătății, să-și adreseze cererile direct acestui minister.

Satrapul Feldioarei a dispărut. Cunoscutul bălăuș Tudoran, care în calitate de șef al postului de jandarmi, a bătut cu arma în cap invalizi de război și a maltratat timp de mai bine de un an pe locuitorii comunei Feldioara, și-a luat răsplătă binemeritată. A fost aruncat și destituit din post.

Feldioarenii se bucură și preamăresc fapta celui ce a scăpat comuna de această pacoste.

Senatul italian a votat ratificarea protocolului Basarabiei

Roma, 4 (Rador). — Senatul a discutat proiectul de lege pentru transformarea în lege a decretului de ratificare a tratatului Basarabiei, semnat la Paris în 1920.

Raportorul proiectului, fostul prim-ministru Boselli, în atenția încordată a adunării, a arătat că actul care face obiectul acestei ratificări repară istoria durosă a Basarabiei și a României. Basarabia a fost cedată Rusiei pentru prima oară de Turcia care nu avea dreptul să dispună de această provincie, și a doua oară de Congresul dela Berlin, care n'a fost mai puțin perfid față de drepturile popoarelor. De îndată ce i-a fost cu puțință Basarabia s'a răsculat, și noua Rusie, în primele zile, i-a recunoscut libertatea. Basarabia a chemat atunci în deplină libertate trupele românești și în deplină libertate s'a unit la România. Tratatul în discuție n'a făcut decât să recunoască în 1920 aceste evenimente săvârșite în 1918.

Oratorul a relevat apoi că în timp ce Senatul este pe cale să adopte în unanimitate ratificarea tratatului dela 1920, președintele Senatului, este acela care în Conferința dela Paris a afirmat drepturile României. D. Tittoni, astăzi ilustrul președinte al Senatului, a publicat o monografie asupra Basarabiei

României și Antantei, lucrare care este cel mai bun document din punct de vedere al doctrinei juridice și al constatării faptelor, ce s'ar putea anexa la actul ratificării.

Monografia d-lui Tittoni dovedește greșala acelora care cred că ratificarea italiană a tratatului dela Paris se datorește vreunui motiv de politică trecătoare, sau de moment. Ratificarea dovedește dimpotrivă că Italia este legată în mod logic de acele principii grație cărora s'au realizat independența și unitatea sa. Ratificarea dovedește că Italia este credincioasă tratatelor, că procedează cu sinceritate în raporturile internaționale și că politica ei este o politică de independență.

Terminând, d. Boselli a reamintit cuvintele unui bărbat de stat al Belgiei, care a spus că prietenia românească, odată acordată, este irevocabilă. În numele întregului Senat, în numele Italiei, strâns unită în jurul tronului și condusă de fascismul ce amintește și predică virtuțile și datorile române, oratorul a încheiat, salutând această irevocabilă amiciție a României.

În aplauzele însuflețite ale Adunării, președintele a pus la vot proiectul, care a fost adoptat cu 135 contra 10 voturi, prin scrutin secret.

Stiri din streinătate.

Problema populației în Ungaria.

Statisticile efectuate în Ungaria în ultimii ani, au dat la iveală fenomenul îngrijorător că populația Ungariei e în scădere și în păturile acesteia se introduce sistemul unui singur copil. S-a constatat că acest sistem e practicat de mai mult timp în familiile burgheze, iar muncitorimea e silită să-l adopte, deoarece condițiunile de viață au devenit foarte grele. Un muncitor agricol primește în mediu 25.000 cor. ungare pe zi, ceea ce reprezintă o sumă derizorie și ea nu e câștigată în toate zilele anului. Din cauza aceasta, se observă o urcare considerabilă a numărului avorturilor, pruncușilor etc. De asemenea mortalitatea copiilor e în creștere, căci situația claselor de jos, a muncitorimii în primul rând, e foarte grea. În ultimele 5 luni, prețul articolelor de prima necesitate s'a scumpit cu 10 la sută, iar în același timp salariile au scăzut cu aproape 3 la sută. Un muncitor calificat are un salariu săptămânal de 39 pengő, pe când după statisticele publicate acum reese că minimul de existență în a doua jumătate a lunii Martie este de 66 pengő. Această disproporție dintre salariu și cele necesare vieții face ca standardul să descrească continuu, în consecință și natalitatea.

În comitatul Somogy, una din regiunile cele mai bogate ale Ungariei, s'a constatat că numărul copiilor de școală scade rapid în ultimii 5 ani. Pe când în 1922 au fost aduși la școală 3200 copii, în anul școlar 1926 se găseau în școala primară numai 1850 copii.

Această scădere a populației dă mult de gândit guvernului ungar, care e hotărât să ia măsuri energice pentru a lupta împotriva ei. Printre aceste măsuri se află și proiectul impozit pe celibatari și familiile fără sau

cu numai un copil, pe de altă parte, înființarea unui sistem de premii pentru familiile cu mai mulți copii. La prima vedere aceste măsuri par folositoare și corăspunzând scopului. Dar răul are cauze mult mai adânci de natură socială și economică. Până când situația economică a populației nu se va îmbunătăți, legiuirile nu vor putea aduce o creștere a numărului nașterilor. Femeia muncitorului și țărancă, care din cauza sărăciei renunță la copii, are mai mult simț de răspundere decât guvernul care susține că e un lucru plăcut lui Dumnezeu a face copii, chiar când aceștia vor trebui să-și ducă viața în mizerie și nevoie.

O catedrală transformată în Muzeu.

În ultimul timp cunoscuta catedrală sf. Isac din Leningrad, o construcție de valoare artistică amenințată să se ruineze. Pereții catedralei au suferit mult de umezeală, deoarece prin acoperișul stricat pătrunde ploaia, mosaicurile scumpe și picturile s'au acoperit de muci și plăcile de marmoră cădeau una câte una. Podoabele de metal dela uși au fost furate și cea mai mare parte a ferestrelor stricate. Până și burlanele [de apă au dispărut. Pentru a salva această relicvă artistică de alte stricăciuni, prezidiul sovietului din Leningrad a hotărât să transforme catedrala în muzeu.

Uniunea femeilor turce.

Congresul anual al Uniunii femeilor turce s'a întrunit zilele trecute și a ales ca președintă pe d-na Neziha Muhiidine Hanem, una din feministele de frunte din Turcia. Luând președinția, aceasta a ținut un discurs în care a declarat că Uniunea femeilor turce nu este o asociație filantropică, ci o grupare creată în vederea realizării unei egalități absolute a drepturilor politice sociale a femeii cu a bărbatului.